

ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Τελική ευθεία 30 μηνών για

Η ΕΛΛΑΔΑ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΜΕΧΡΙ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ, ΤΟΝ ΑΥΓΟΥΣΤΟ ΤΟΥ 2026, ΝΑ ΑΠΟΡΡΟΦΑ ΚΑΙ ΝΑ ΑΠΟΔΙΔΕΙ ΣΕ ΕΡΓΟ 723 ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ ΚΑΘΕ ΜΗΝΑ

ΤΑΣΟΣ ΔΑΣΟΠΟΥΛΟΣ
tdasopoulos@e-typos.com

Την ευκαιρία για την οριστική αλλαγή σελίδας της οικονομίας θα δώσουν τους επόμενους 30 μήνες τα 21,3 δισ. ευρώ που θα πρέπει να πάρει η Ελλάδα από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για να ολοκληρώσει το εθνικό πρόγραμμα «Ελλάδα 2.0», το οποίο ξεκίνησε με πόρους 31,7 δισ. ευρώ και έχει φτάσει πλέον τα 56 δισ. ευρώ.

Τα κέρδη από την ολοκλήρωση του εθνικού προγράμματος είναι τεράστια, αφού θα δώσει περαιτέρω ώθηση στην ανάπτυξη κατά 1,2% τον χρόνο μέχρι και το τέλος της δεκαετίας και περισσότερες από 200.000 θέσεις εργασίας. Ο δρόμος, όμως, δεν θα είναι εύκολος. Η Ελλάδα θα πρέπει από τώρα μέχρι και το τέλος του προγράμματος, τον Αύγουστο του 2026, να απορροφά και να αποδίδει σε έργο 723 εκατ. ευρώ κάθε μήνα.

Από πλευράς υποχρεώσεων θα πρέπει να πετύχει άλλα 155 ορόσημα και στόχους για να συνεχίσει να βρίσκεται στις πρώτες θέσεις σε ό,τι αφορά την εκταμίευση δόσεων από το Ταμείο Ανάκαμψης. Την περασμένη εβδομάδα είχαμε το πρώτο «στρίμωγμα», με το σπάσιμο της 4^{ης} δόσης των 3,3 δισ. ευρώ σε δύο κομμάτια, με το υπ. Οικονομίας να κάνει αίτημα πληρωμής μόνο για τα 2,3 δισ. ευρώ των δανείων της δόσης, με προοπτική να ζητήσει το 1 δισ. ευρώ των επιχορηγήσεων με νέο αίτημα μέσα στον Μάιο. Αυτό σημαίνει ότι θα απαιτηθεί πλέον απόλυτος συτονισμός για να μη καθούν όσα έχουν κερδηθεί μέχρι τώρα.

Μέσα από τις 103 επενδύσεις και τις 76 μεταρρυθμίσεις που θα υλοποιηθούν θα ωφεληθούν και οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις στις οποίες θα καταλήξει τουλάχιστον το 1/3 των πόρων, δηλαδή 12,3 δισ. ευρώ από τα συνολικά 36 δισ. ευρώ του ελληνικού προγράμματος.

Το 50%

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις θα έχουν διαθέσιμο περίπου το 50% των 36 δισ. ευρώ του «Ελλάδα 2.0», δηλαδή 21,6 δισ. ευρώ, αλλά υπό προϋποθέσεις. Καταρχάς θα πρέπει να θυμίσουμε ότι περίπου το 50% των δανείων ύψους 17,3 δισ. ευρώ, που έχει εξασφαλίσει η Ελλάδα από το Ταμείο Ανάκαμψης, αφορά σε επενδύσεις που θα μπορούν να κάνουν οι μικρομεσαίες

Το οικονομικό επιτελείο ζητάει να «σπαστεί» στα δύο η 4η δόση του Ταμείου Ανάκαμψης.

επιχειρήσεις οι οποίες απασχολούν μέχρι και 250 άτομα.

Σημειώνεται ότι έως τις 26/3/2024 είχαν συμβασιοποιηθεί 287 δάνεια, εκ των οποίων τα 136 είναι δάνεια για μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Ο προϋπολογισμός του συνόλου των δανειακών συμβάσεων φθάνει τα 11,15 δισ. ευρώ, εκ των οποίων 4,75 δισ. ευρώ είναι δάνεια του Ταμείου Ανάκαμψης, 3,77 δισ. ευρώ δάνεια των τραπεζών και 2,63 δισ. ευρώ ίδια κεφάλαια των επενδυτών. Προϋπόθεση για να ευεργετηθεί κάποιος με τα δάνεια του Ταμείου Ανάκαμψης είναι να έχει το λεγόμενο «τραπεζικό προφίλ». Με άλλα λόγια, η επιχείρησή του να παρουσιάζει κέρδη τα τελευταία 3 χρόνια, να μην υπάρχουν αρρυθμίστες οφειλές στην εφορία, να μην έχει «κόκκινα» δάνεια και φυσικά να μην έχει τον τίτλο της χρεοκοπημένης επιχείρησης με βάση τους

κοινωνικούς κανονισμούς. Έχουν προηγηθεί άμεσες επιχορηγήσεις ύψους 1,35 δισ. ευρώ για ψηφιοποίηση, εκσυγχρονισμό τουριστικών υποδομών και αγροδιατροφική αποκλειστικά για μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Αυτό τον καιρό «τρέχει» και το ειδικό πρόγραμμα «Εξοικονομώ Επιχειρώντας» με προϋπολογισμό 400 εκατ. ευρώ, το οποίο επίσης απευθύνεται σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Προγράμματα

Σε ό,τι αφορά τις μικρές και τις πολύ μικρές επιχειρήσεις οι οποίες έχουν το μεγαλύτερο πρόβλημα πρόσβασης στον τραπεζικό δανεισμό, η Ελληνική Επενδυτική Τράπεζα έχει «τρέξει» από το 2021 προγράμματα εγγυοδοσίας και επιδότησης κεφαλαίων και επιτοκίων συνολικού ύψους 9,3 δισ. ευρώ τα οποία βασίστηκαν σε πόρους του ΤΑΑ ύψους 2,23

Μεγάλοι ωφελημένοι, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις • Το «κλειδί» του «τραπεζικού προφίλ» και οι άλλες προϋποθέσεις

τα υπόλοιπα 21,3 δισ. ευρώ

Τα εμβληματικά έργα του «Ελλάδα 2.0»

Πράσινη μετάβαση: Με βάση τη διάρθρωση του ελληνικού προγράμματος τη μερίδα του λέοντος απορροφά ο τομέας της πράσινης μετάβασης. Από τα 36 δισ. ευρώ που είναι σήμερα οι πόροι του Ταμείου Ανάκαμψης, ο τομέας της ενέργειας απορροφά 11,7 δισ. ευρώ, δηλαδή περίπου το 1/3 του συνόλου. Σε αυτό τον τομέα ξεχωρίζουν έργα όπως:

1 Τα μεγάλα συστήματα αποθήκευσης ενέργειας, μέχρι **1.380 MW** (αντίστοιχη μπινακίτσα), που είναι καθοριστικά για την «πράσινη» επανάσταση και την ανάπτυξη των ΑΠΕ και για τα οποία η ελληνική πρόταση προβλέπει επενδύσεις **450 εκατ. ευρώ**

2 Η διασύνδεση των Κυκλάδων, η ενεργειακή γραμμή Κόρινθος-ΚΥΤ Κομμουνόδουρου 400 KV και άλλα συνοδά έργα του **ΑΔΜΗΕ** με επενδύσεις **195 εκατ. ευρώ**.

3 Τα νέα βελτιωμένα προγράμματα «Εξοικονομώ» για ενεργειακή αναβάθμιση κατοικιών, εμπορικών ακινήτων και ακινήτων του Δημοσίου για τα οποία θα διατεθούν περίπου 2,1 δισ. ευρώ.

4 Η δημιουργία εγκαταστάσεων για δέσμευση διοξειδίου του άνθρακα (**CO2**) και αποθήκευσή του, συνολικού ύψους **300 εκατ. ευρώ**.

5 Η ηλεκτροκίνηση του χώρου των μεταφορών με επενδύσεις ύψους **220 εκατ. ευρώ**. Περιλαμβάνει και επιδοτήσεις για την εγκατάσταση περίπου 8.500 φορτιστών πανελλαδικά.

6 Η επιδότηση για τη δημιουργία παραγωγικών μονάδων καθαρών σχημάτων με **200 εκατ. ευρώ**.

7 Η απολιγνιτοποίηση Δυτικής Μακεδονίας και Μεγαλόπολης με επενδύσεις **242 εκατ. ευρώ** για την αποκατάσταση περίπου **60.000 στρεμμάτων** γκαζών εδαφών στα παλαιά λιγνιτωρυχεία της **ΔΕΗ** προκειμένου να αποδοθούν για αγροτικές και τουριστικές χρήσεις, ανάπτυξη φωτοβολταϊκών και ερευνητικών κέντρων. Το πρόγραμμα έχει συνολικό προϋπολογισμό 1,6 δισ. ευρώ.

Ψηφιοποίηση Δημοσίου: Μία από τις πιο κομβικές αλλαγές που θα χρηματοδοτήσει το Ταμείο Ανάκαμψης, αφού, σύμφωνα με την ΤτΕ, θα είναι μεταρρύθμιση που θα συνεχίσει να αυξάνει από μόνη της το ΑΕΠ κατά 0,3% για τα πολλά επόμενα χρόνια. Για την ψηφιοποίηση του Δημοσίου θα διατεθούν συνολικά 1,4 δισ. ευρώ. Ειδικότερα:

8 Η ψηφιοποίηση όλων των αρχείων του Δημοσίου θα κοστίσει περίπου 550 εκατ. ευρώ.

9 Η διαλειτουργικότητα των υπηρεσιών του Δημοσίου, δηλαδή η ικανότητα η μία υπηρεσία να επισκευάζει ηλεκτρονικά με την άλλα και να αντλεί στοιχεία ύστερα από αίτηση του πολίτη, θα κοστίσει 80 εκατ. ευρώ.

10 Η εφαρμογή νέου **Πληροφοριακού Συστήματος Δημοσίων Συμβάσεων** ώστε να ολοκληρωθεί η ηλεκτρονική υλοποίησή τους και να ενσωματωθούν σε αυτό νέες εξελιγμένες υπηρεσίες διαλειτουργικότητας θα κοστίσει 100 εκατ. ευρώ.

11 Η αναβάθμιση των ΚΕΠ θα κοστίσει 30 εκατ. ευρώ.

12 Το νέο δίκτυο οπτικών ινών που σε συνδυασμό και με τα δίκτυα 5G, εκτός από τους ιδιώτες, θα είναι κτήμα και του κράτους. Το κόστος είναι 450 εκατ. ευρώ.

13 Το πακέτο συμπληρώνουν προγράμματα για «έξυπνες» πόλεις, βελτιώσεις και επεκτάσεις στο δίκτυο της ΑΑΔΕ για αναβαθμισμένους φορολογικούς ελέγχους.

Οδικά έργα-υποδομές: Σημαντικοί οδικοί άξονες, όπως το βόρειο τμήμα του **E65** και ο **ΒΟΑΚ** και ακόμη **10 έργα έξυπνων** και μη υποδομών, εντάσσονται στο πακέτο του Ταμείου Ανάκαμψης.

14 Η λίστα περιλαμβάνει συνολικά 12 έργα, οδικούς άξονες, όπως το βόρειο τμήμα του αυτοκινητόδρομου E-65 και ο Βόρειος Οδικός Άξονας Κρήτης, στα οποία αντιστοιχεί χρηματοδότηση 2 δισ. ευρώ.

15 Το πρόγραμμα βελτίωσης οδικής ασφάλειας έχει προϋπολογισμό 450 εκατ. ευρώ. Προβλέπει την αποκατάσταση του οδικού δικτύου και την επισκευή επικίνδυνων οδοστρωμάτων σε διάφορες περιοχές της χώρας προκειμένου να βελτιωθεί το επίπεδο λειτουργίας και ασφάλειας των οδικών μεταφορών.

16 Ο εκσυγχρονισμός μέσω ΣΔΙΤ του δικτύου σιδηροδρόμων με έμφαση σε ηλεκτροδότηση, σηματοδότηση, τηλεπικοινωνίες, ηλεκτρομηχανολογικά συστήματα της γραμμής από Πειραιά/Αθήνα έως Θεσσαλονίκη με προϋπολογισμό 120 εκατ. ευρώ.

Η απολιγνιτοποίηση της Δυτικής Μακεδονίας και της Μεγαλόπολης έχει περίοπτη θέση στον φάκελο της πράσινης μετάβασης.

17 Παρεμβάσεις αναβάθμισης σε 13 περιφερειακά αεροδρόμια. Ένα πακέτο έργων συνολικού προϋπολογισμού 107 εκατ. ευρώ.

18 Δημιουργία έξυπνων υποδομών σε περιβάλλον και πολιτισμό, που περιλαμβάνει την ανάπτυξη, για το οποίο διατίθενται 174 εκατ. ευρώ.

19 Πολεοδομικά σχέδια περίπου 250 εκατ. ευρώ κατευθύνονται στην κατάρτιση και την επικύρωση πολεοδομικών σχεδίων, τοπικών και ειδικών, καθώς και στην οριοθέτηση περιοχών και ζωνών υποδοχής-μεταφοράς συντελεστή δόμησης. Αλλάγθ που θεωρείται δομική για πιο ορθολογική ανάπτυξη σε όλη τη χώρα.

20 **Υγεία:** Στο πακέτο της Υγείας περιλαμβάνονται έργα εκσυγχρονισμού και ψηφιοποίησης με ποσά άνω των 800 εκατ. ευρώ. Το πακέτο προβλέπει τον εκσυγχρονισμό 80 νοσοκομείων και 165 Κέντρων Υγείας σε όλη τη χώρα με πόρους 350 εκατ. ευρώ. Περιλαμβάνεται, επίσης, η δημιουργία ηλεκτρονικού φακέλου υγείας του ασθενή, έργο που θα επιδοτηθεί με 278 εκατ. ευρώ.

21 **Δικαιοσύνη:** Το Ταμείο Ανάκαμψης χρηματοδοτεί μια ολιστική μεταρρύθμιση με πόρους που ξεπερνούν τα 600 εκατ. ευρώ. Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει νέο δικαστικό χάρτη, θεσμοθέτηση εξοδικαστικής επίλυσης διαφορών, εκπαίδευση δικαστικών και δικαστικών υπαλλήλων για την ψηφιακή διαχείριση δικογράφων και τελικά ανακατανομή προσωπικού και νέες δικαστικές υποδομές.

22 **Πολιτική προστασία:** Το Ταμείο Ανάκαμψης θα έχει συμμετοχή 400 εκατ. ευρώ στο πρόγραμμα «ΑΙΓΕ». Η χρηματοδότηση αφορά στην τοποθέτηση έξυπνων αισθητήρων σε δάση και στη συμπλήρωση υλικοτεχνικής υποδομής για την προστασία από ακραία φυσικά φαινόμενα. ■

δισ. ευρώ. Το επόμενο διάστημα θα «τρέξουν» άλλα δύο προγράμματα εγγυοδοσίας, το ΤΕΠΙΧ III και ένα δεύτερο πρόγραμμα εγγυοδοσίας όπου θα συμμετέχουν το Ευρωπαϊκό Επενδυτικό Ταμείο και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης. Το κάθε ένα από αυτά ξεκινά με κεφάλαιο ύψους 500 εκατ. ευρώ από το ΤΑΑ και με τη μόχλευση που θα επιτευχθεί μέσω των εμπορικών τραπεζών θα οδηγήσει σε δάνεια ύψους 2,2 δισ. ευρώ σε κάθε μία από τις παρεμβάσεις. Μέσω αυτών των προγραμμάτων οι επιχειρήσεις μπορούν να καλύψουν μέχρι και το 80% των εμμετρώματων εγγυώσεων που ζητούν οι τράπεζες ή να γίνουν χρηματοδοτούμενοι για ποσοστό έως και 40% των τόκων και μείωση κατά 2% στο υπόλοιπο του (τόκο) των δανείων τους. ■